

Český jazyk a literatura - Kvarta

Český jazyk a literatura	kvarta	
Výchovné a vzdělávací strategie	<ul style="list-style-type: none"> • Kompetence k učení • Kompetence k řešení problémů • Kompetence komunikativní • Kompetence sociální a personální • Kompetence občanská • Kompetence pracovní 	
Učivo		ŠVP výstupy
JAZYKOVÁ VÝCHOVA		
Slovní zásoba a význam slova: slovo a sousloví, věcné významy slov; rozvoj slovní zásoby, jádro slovní zásoby; významové vztahy mezi slovy – synonyma, antonyma, homonyma; rozvrstvení slovní zásoby – odborné názvy, slova domácí, mezinárodní		rozlišuje a příklady v textu dokládá nejdůležitější způsoby obohacování slovní zásoby a zásady tvoření českých slov, rozpoznává přenesená pojmenování, zvláště ve frazémeh spisovně vyslovuje česká a běžně užívaná cizí slova samostatně pracuje s Pravidly českého pravopisu, se Slovníkem spisovné češtiny a s dalšími slovníky a příručkami
Nauka o tvoření slov: stavba slova; odvozování, skládání a zkracování slov		rozlišuje a příklady v textu dokládá nejdůležitější způsoby obohacování slovní zásoby a zásady tvoření českých slov, rozpoznává přenesená pojmenování, zvláště ve frazémeh spisovně vyslovuje česká a běžně užívaná cizí slova

Český jazyk a literatura	kvarta	
		samostatně pracuje s Pravidly českého pravopisu, se Slovníkem spisovné češtiny a s dalšími slovníky a příručkami
<p>Tvarosloví: substantiva; adjektiva; pronomina; numeralia; verba – přechodníky; adverbia; prepozice; konjunkce</p>		správně třídí slovní druhy, tvoří spisovné tvary slov a vědomě jich používá ve vhodné komunikační situaci
<p>Skladba: stavba věty a souvětí: věty podle postoje mluvčího; věty dvojčlenné a jednočlenné, větné ekvivalenty;</p> <p>Tvoření vět a souvětí: mluvnický zápor; přívlastek, doplněk; věta hlavní a vedlejší, řídicí a závislá; souvětí souřadné a podřadné, druhy vedlejších vět; významové poměry mezi souřadně spojenými větnými členy a vedlejšími větami; složitá souvětí; řeč přímá a nepřímá;</p>		<p>rolišuje významové vztahy gramatických jednotek ve větě a souvětí</p> <p>využívá znalostí o jazykové normě při tvorbě vhodných jazykových projevů podle komunikační situace</p>

Český jazyk a literatura	kvarta	
samostatný větný člen, oslovení, vsuvka, věta neúplná; pořádek slov v české větě		
Pravopis: pravopis lexikální, tvaroslovný, skladební; vlastní jména		v písemném projevu zvládá pravopis lexikální, slovtvorný, morfologický i syntaktický ve větě jednoduché i v souvětí
KOMUNIKAČNÍ A SLOHOVÁ VÝCHOVA		
Funkční styly; Charakteristika; Subjektivně zabarvený popis; Vypravování		dorozumívá se kultivovaně, výstižně, jazykovými prostředky vhodnými pro danou komunikační situaci odlišuje spisovný a nespisovný projev a vhodně využívá spisovné jazykové prostředky vzhledem ke svému komunikačnímu záměru uspořádá informace v textu s ohledem na jeho účel, vytvoří koherentní text s dodržováním pravidel mezivětného navazování využívá poznatků o jazyce a stylu ke gramaticky i věcně správnému písemnému projevu a k tvořivé práci s textem nebo i k vlastnímu tvořivému psaní na základě svých dispozic a osobních zájmů
Popis pracovního postupu; Popis uměleckého díla; Výklad; Úvaha; Fejeton		odlišuje ve čteném nebo slyšeném textu fakta od názorů a hodnocení, ověřuje fakta pomocí otázek nebo porovnáváním s dostupnými informačními zdroji rozpoznává manipulativní komunikaci v masmédiích a zaujímá k ní kritický postoj využívá základy studijního čtení – vyhledá klíčová slova, formuluje hlavní myšlenky textu, vytvoří otázky a stručné poznámky, výpisky

Český jazyk a literatura	kvarta	
		nebo výtah z přečteného textu
Diskuse; Proslov		v mluveném projevu připraveném i improvizovaném vhodně užívá verbálních, nonverbálních i paralingválních prostředků řeči zapojuje se do diskuse, řídí ji a využívá zásad komunikace a pravidel dialogu
LITERÁRNÍ VÝCHOVA		
Tvořivé činnosti s literárním textem; Interpretace textu; Čtenářský deník; Můj domov a svět (Být indiánem; Být v Americe českým básníkem); Neklidné dvacáté století (O té první velké válce; Kříže, srpy, kladiva; O té druhé velké válce; Mezi lidmi); Čtu, čteš, čteme (Pohádky nepohádky; O lásce sladké a hořké; Příběhy strašné i směšné)		uceleně reprodukuje přečtený text, jednoduše popisuje strukturu a jazyk literárního díla a vlastními slovy interpretuje smysl díla formuluje ústně i písemně dojmy ze své četby, návštěvy divadelního nebo filmového představení a názory na umělecké dílo tvoří vlastní literární text podle svých schopností a na základě osvojených znalostí základů literární teorie rozlišuje literaturu hodnotnou a konzumní, svůj názor doloží argumenty porovnává různá ztvárnění téhož námětu v literárním, dramatickém i filmovém zpracování vyhledává informace v různých typech katalogů, v knihovně i v dalších informačních zdrojích
Za literárními památkami (renesance; baroko; klasicismus; realismus; Prokletí básníci; moderna – impresionismus, dekadence, symbolismus, naturalismus; avantgarda – futurismus,		uvádí základní literární směry a jejich významné představitele v české a světové literatuře rozpoznává základní rysy výrazného individuálního směru autora

Český jazyk a literatura	kvarta	
dadaismus, poetismus, surrealismus); Asociace, pásmo		rozlišuje základní literární druhy a žánry, porovná je i jejich funkci, uvede jejich výrazné představitele
Průřezová témata, přesahy, souvislosti		
<i>Multikulturní výchova - Kulturní diference</i>		
využití textů z čítanky (indiánská a romská tematika)		
<i>Mediální výchova - stavba mediálních sdělení</i>		
využití textů z čítanky (propagandistické texty, Orwell); stavba mediálního sdělení (vlastní tvorba mediálních sdělení)		
<i>Osobnostní a sociální výchova - Hodnoty, postoje, praktická etika</i>		
využití textů z čítanky s psychologickými a sociálněkritickými tématy		
<i>Výchova demokratického občana - Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování</i>		
využití textů z čítanky (oddíl Kříže, srpy, kladiva)		
<i>Výchova demokratického občana - Občan, občanská společnost a stát</i>		
využití textů z čítanky (oddíl Kříže, srpy, kladiva)		
<i>Mediální výchova - vnímání autora mediálních sdělení</i>		
učitel vede žáky ke kritickému čtení textů a rozeznávání případných chyb a stereotypů		
<i>Mediální výchova - interpretace vztahu mediálních sdělení a reality</i>		
kritické čtení		
<i>Přesahy a souvislosti:</i> De, Vo, Ze, Vv, Hv		